

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060162790694717

ბრძანება №11

ქ. თბილისი

10 / იანვარი / 2017 წ.

შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“-ს სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმო) საწარმოს მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №3; 09.01.2017 წიათურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილ, ქ. ჭიათურაში შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“-ს სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმო) საწარმოს მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 3; 09.01.2017) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს ბარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 3

9 იანვარი 2017 წ.

I საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმო) საწარმოს მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“. ქ. თბილისი, ადამ მიცკევიჩის ქ. #27 ბ.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ქალაქი ჭიათურა, საჩხერის გზატკეცილი „ცოფი“-ს ტერიტორია.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 26.12.2016 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „გამა კონსალტინგი“.

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი:

ჭიათურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია, ქ. ჭიათურაში შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმო) საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს საკუთრებას, რაც დასტურდება საჯარო რეესტრის ამონაწერებით (საკადასტრო კოდები: #38.10.31.082; #38.10.31.130; #38.10.31.140; #38.10.31.149; #38.10/31.169; #38.10.31.170; #38.10.31.171; #38.10.31.172.)

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

ათეული წლების განმავლობაში გადაუწყვეტელ პრობლემას წარმოადგენს მდ. ყვირილას წყლის მანგანუმის მადნის გამდიდრების პროცესში წარმოქმნილი შლამებით დაბინძურების საკითხი. აღნიშნული პრობლემის გადაჭრისა და სამინისტროს მიერ, 2009 წელს გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობების შესრულების მიზნით შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს ადმინისტრაციამ მიიღო გადაწყვეტილება მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი ახალი, 200 ტ/სთ წარმადობის, თანამდროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ფაბრიკის მშენებლობის თაობაზე, რომელიც ჩაანაცვლებს კომპანიის დაქვემდებარებაში არსებულ ყველა გამამდიდრებელ ფაბრიკას. ახალი ფაბრიკა აღჭურვილი იქნება ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემით და შლამების შემასქელებელი მოწყობილობით.

საქმიანობის განხორციელების გადაწყვეტილების მიღების პროცესში განხილული იყო საწარმოს განთავსების რამდენიმე ალტერნატიული ვარიანტი. კერძოდ:

1. საწარმოს განთავსება არსებული საწარმოს ტერიტორიაზე;
2. საწარმოს განთავსება ცენტრალური გამამდიდრებელი ფაბრიკის ტერიტორიაზე;
3. საწარმოს განთავსება ახალი გამამდიდრებელი ფაბრიკის ტერიტორიაზე.

ალტერნატიული ტერიტორიების განთავსების ადგილების გარემოსდაცვითი და ეკონომიკური ანალიზის შედეგების მიხედვით უპირატესობა მიენიჭა პირველ ალტერნატიულ ვარიანტს, ვინაიდან ტერიტორია გამოირჩევა მაღალი ტექნოგენური დატვირთვით და საწარმოს განთავსება არ გამოიწვევს ნიადაგისა და მცენარეული საფარის განადგურებას, ამასთანავე, საწარმოს ტერიტორიაზე მიყვანილია სარკინიგზო ჩიხი, საავტომობილო გზა, სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყალმომარაგების სისტემები, ელექტრომომარაგების სისტემა, სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების კანალიზაციის კოლექტორი და საწარმოს ფუნქციონირებისათვის საჭირო სხვა ინფრასტრუქტურა, რაც მინიმუმამდე შეამცირებს ამ კომუნიკაციების მოწყობასთან დაკავშირებულ გარემოსდაცვით რისკებს.

ანგარიშში, ტექნოლოგიის შერჩევის ალტერნატივებში, განხილულია მადნის გამდიდრების მშრალი და სველი მეთოდი. უპირატესობა მიენიჭა გამდიდრების სველ ფლოტაციურ მეთოდს. გამდიდრების პროცესში

წარმოქმნილი საწარმოო ჩამდინარე წყლები კი ჩართული იქნება ბრუნვით წყალმომარაგების სისტემაში.

ახალი გამამდიდრებელი საწარმოს ტექნოლოგიური სქემის მიხედვით მადნის დამსხვრევა მოხდება 1 მმ დიამეტრის ნაწილაკებამდე და გამოყენებული იქნება მაგნიტური სეპარაციის მეთოდი, რის გამოც მანგანუმის შემცველი შუალედური პროდუქტების წარმოქმნას ადგილი აღარ ექნება. ამასთანავე კუდებში და შლამებში მანგანუმის შემცველობა იქნება ძალიან დაბალი (3 და 3,4 %).

ანგარიშში შლამების განსათავსებლად განხილულია არსებული „ლურლუმელას“ შლამსაცავი და საპროექტო საწარმოს მიმდებარედ, დალახაურის ხევში ახალი შლამსაცავის მოწყობის ალტერნატივა. ვინაიდან საპროექტო ტერიტორიასა და „ლურლუმელას“ შლამსაცავს შორის დიდი მანძილია და შლამების ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული უნდა იყოს მხოლოდ ავტოტრანსპორტი, ამიტომ შლამების განსათავსებლად შერჩეული იქნა დალახაურის ხევში ახალი შლამსაცავის მოწყობის ალტერნატივა. დალახაურის ხევისა და საწარმოს შორის პირდაპირი მანძილი 500-600 მეტრია. დალახაურის შლამსაცავში შლამების ტრანსპორტირება იგეგმება ავტოციკლებით, თუმცა შლამების ტრანსპორტირების ალტერნატიულ ვარიანტებში განხილულია მილსადენები, დახურული ლენტური კონვეიერები და საბაგირო გზა.

ანგარიშში განხილულია საწარმოს განთავსების რაიონის ფონური მდგომარეობა. საწარმოსთან უახლოესი საცხოვრებელი ზონები მდებარეობს დასავლეთის და სამხრეთის მიმართულებით, რომლებიც საპროექტო ტერიტორიის საზღვრიდან დაცილებულია დაახლოებით 240 და 250 მ-ით, ხოლო ჩრდილოეთით (წარმოდგენილი სიტუაციური რუკის მიხედვით) - 120 მეტრით. საწარმოს ტერიტორიასა და მდ. ყვირილას შორის მანძილი (წარმოდგენილი სიტუაციური რუკის მიხედვით) 50 მეტრია.

საწარმოს მუშაობის რეჟიმი 24-საათიანია, 7 დღე კვირაში. 24 საათიანი სამუშაო დღის განმავლობაში ტექნოლოგიური პროცესები შესრულდება 20 საათის განმავლობაში, დანარჩენი 4 საათი მოხმარდება ცვლებს შორის დანადგარ მოწყობილობის პროფილაქტიკურ შემოწმებას

საპროექტო ტერიტორიის საერთო ფართობი შეადგენს დაახლოებით 3.2 ჰა-ს. ტერიტორიაზე იგეგმება შემდეგი ობიექტების განთავსება:

- ნედლეულის დასაწყობების მოედნები;
- სარკინიგზო და საავტომობილო ესტაკადები;
- მანგანუმის მადნის დამსხვრევე დამხარისხებელი საამქრო;
- მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საამქრო;
- საწარმოო ჩამდინარე წყლების გამწმენდი დანადგარი და ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა;
- მანგანუმის კონცენტრატის სანაყაროები;
- კუდების სანაყაროები;
- ადმინისტრაციული-სამეურნეო და სხვა დამხმარე სათავსები.

ახალი საწარმოს ტექნოლოგიური დანადგარები საშუალებას იძლევა გადამუშავდეს წლების განმავლობაში დაგროვილი ე.წ. სააგლომერაციო მადანი, რომელიც დასაწყობებულია ცენტრალური დამყვანი საწარმოს მიმდებარედ მდ. ყვირილას მარცხენა სანაპიროზე და მისი რაოდენობა დაახლოებით მილიონ ტონას შეადგენს.

ახალი გამამდიდრებელი საწარმო აღჭურვილი იქნება ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემით, რომლის ფუნქციონირებისათვის მოეწყობა შემდეგი მოწყობილობა-დანადგარები:

- სამარაგო რეზერვუარი;
- რეზერვუარის ტუმბოები;
- სატუმბოს ორმოები (პულპის ორმოები) ტუმბოებით;
- შემასქელებელი;
- შლამის ტუმბო;
- შლამსაცავი;
- ტექნოლოგიური მილსადენები.

ყველა იმ დანადგარის ქვეშ, სადაც მადნის გამდიდრების პროცესში ხდება წყლის გამოყენება, მოწყობილია საწარმოო ჩამდინარე წყლების (პულპის) მიმღები ორმოები. სულ საწარმოო ხაზზე მოწყობილი იქნება პულპის შესაგროვებელი 7 ორმო. საწარმოო ჩამდინარე წყლების გადატუმბვა ხდება ტუმბოებით ფაბრიკის შლამის შემასქელებელში.

საწარმოში ნედლეული შემოტანა მაღაროებიდან და კარიერებიდან მოხდება სხვადასხვა ტრანსპორტით, კერძოდ გამოყენებული იქნება სარკინიგზო, საავტომობილო და საჰაერო (საბაგირო გზებით) ტრანსპორტი. ხოლო მზა პროდუქცია ძირითადად გატანილი იქნება სარკინიგზო ტრანსპორტით. ნედლეულისა და მზა პროდუქციის ავტომობილებით ტრანსპორტირებისათვის დღის განმავლობაში შესასრულებელი იქნება 180-200 რეისი. გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი შემარბილებელი ღონისძიებების მიხედვით, მოსახლეობის ღამის საათებში შეწუხების რისკის შემცირების მიზნით, ნედლეულისა და მზა პროდუქციის სატრანსპორტო ოპერაციები და ხმაურის გამომწვევი სხვა სამუშაოები შესრულდება დღის საათებში. საწარმოს ტერიტორიაზე შემოტანილი მანგანუმის მადნის დასაწყობება მოხდება სპეციალურად მოწყობილ ღია სანაყაროებზე. სანაყაროს ძირი დაფარული იქნება ბეტონის საფარით, ხოლო სამ გვერდზე მოეწყობა ბეტონის შემოზღუდვა.

ვინაიდან გადასამუშავებელი მადნის ფრაქციების ზომა უნდა იყოს 0-60 მმ დიაპაზონში, საწარმოში დაგეგმილია სამსხვრევ დამხარისხებელი კომპლექსის (სდკ) მოწყობა. სამსხვრევ-დამხარისხებელი კომპლექსი აშენდება გამამდიდრებელი საწარმოს გვერდზე, კერძოდ საპროექტო ტერიტორიის აღმოსავლეთ ნაწილში.

სამსხვრევ დამხარისხებელი კომპლექსი წარმოადგენს ორ ერთნაირ ტექნოლოგიურ ხაზს, რომელთაგან ერთი იქნება სარეზერვო.

სამსხვრევ დამხარისხებელი კომპლექსში მასალის მიწოდება განხორციელდება ლენტური კონვეიერების მეშვეობით. მსხვრევის პროცესი მიმდინარეობს "მშრალი" მეთოდით.

სამსხვრევ დამხარისხებელი კომპლექსიდან მიღებული 0-60 მმ ფრაქციის მანგანუმის მადნის დასაწყობება მოხდება ცალკე სანაყაროებზე, საიდანაც შემდგომ ავტოდამტვირთველის საშუალებით მიწოდებული იქნება გამამდიდრებელი საწარმოს მიმღებ ბუნკერში, ხოლო შემდეგ მკვებავის და ლენტური კონვეიერის საშუალებით მადანი მიეწოდება სკრუბერს, სადაც ირეცხება წყლით. ამის შემდეგ, გარეცხილი მადანი მიეწოდება ორ-საცრიან ცხავს

სადაც იცრება 20-60 მმ, 5-20 მმ და 0-5 მმ ფრაქციებად. ცხავის გავლის შემდეგ მიღებული ყველა ფრაქცია დამუშავდება და დასაწყობდება ცალ-ცალკე.

ტექნოლოგიური პროცესის დასრულების შემდეგ მიღებული კონცენტრატი (პროდუქცია) და ფუჭი ქანები (საწარმოო ნარჩენი) გაუწყლოებისათვის გაივლის ვიბრო-ცხავზე. გაუწყლოებული კონცენტრატი ლენტური კონვეირის მეშვეობით გროვდება ნაყარის სახით (მათთვის განკუთვნილ ღია სანაყაროზე), ხოლო გაუწყლოებული ნარჩენი ფუჭი ქანები ლენტური კონვეირის მეშვეობით, შემდგომი გადამუშავებისათვის გადადის ღეროებიან წისქვილში, სადაც იფქვება და იცრება 1 მმ ფრაქციამდე.

1 მმ-იანი პროდუქტი და ნარჩენი ფუჭი ქანი გადადის სატუმბ ორმოებში და გაუწყლოების მიზნით ამოიტუმბება ვიბრო-ცხავში ხოლო შემდეგ ეს პროდუქტები (1 მმ-იანი კონცენტრატი და ფუჭი ქანი) ლენტური კონვეირით ნაყარის სახით საწყობდება. ციკლონიდან გადმოღვრილი მასა ჩადის შემასქელებელში. შემასქელებელში დალექილი ნარჩენი ფუჭი ქანების მასა (შლამი) იტუმბება შლამის ტუმბოთი და გადადის შლამის აუზში, ხოლო ტექნიკური წყალი ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში.

შემასქელებელი აღჭურვილია ფლოკულანტის მიწოდების ავტომატიზირებული სისტემით, რომელიც უზრუნველყოფს შლამის ინტენსიურ გასქელებას და პულპის გაყოფას გაკამკამებულ წყლად და შლამად. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში გამოყენებული იქნება სტანდარტული ანიონაქტიური პოლიაკრილამიდი.

საწარმოს მშენებლობის ეტაპზე სამშენებლო ბანაკის მოწყობა გათვალისწინებულია სამშენებლო მოედნის ფარგლებში. სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობა იქნება დაახლოებით 5-6 თვე, მშენებლობაზე დასაქმდება 50-55 ადამიანი.

სამშენებლო მოედანზე არ იგეგმება ბეტონის წარმოება. სამშენებლო სამუშაოებისათვის საჭირო ბეტონის ნარევი შემოტანილი იქნება ბეტონის ქარხნებიდან.

ტერიტორიაზე, სამშენებლო ტექნიკის საწვავით გამართვისათვის გათვალისწინებულია სპეციალური მოედნის მოწყობა, რომლის ზედაპირი დაფარული იქნება ქვიშის ფენით. საწვავის დაღვრის შემთხვევაში, დაბინძურებული ქვიშის ფენა მოიხსნება და განთავსდება სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების სათავსში, საიდანაც შემდგომი მართვის მიზნით გატანილი იქნება შესაბამისი ნებართვის მქონე კონტრაქტორის მიერ.

მშენებლობის ეტაპზე ადგილი ექნება მხოლოდ სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას, რომელიც ჩაშვებული იქნება ქალაქის არსებულ საკანალიზაციო კოლექტორში.

მშენებლობის ეტაპზე ადგილი ექნება სახიფათო, არასახიფათო (მათ შორის საყოფაცხოვრებო) და ინერტული ნარჩენების წარმოქმნას. ინერტული სამშენებლო ნარჩენების მაქსიმალური რაოდენობა იქნება 1100-1200 მ³ და მათი განთავსება მოხდება ქ. ჭიათურის სამშენებლო ნარჩენების სანაყაროზე. მიწის სამუშაოების დროს ამოღებული გრუნტის ნაწილი გამოყენებული იქნება ტერიტორიაზე თხრილების ამოსავსებად, ხოლო ნაწილი გატანილი იქნება შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს კარიერებზე რეკულტივაციის სამუშაოებისთვის.

საყოფაცხოვრებო ნარჩენები შეგროვდება ამისათვის სპეციალური მარკირების მქონე დახურულ კონტეინერებში. სამშენებლო მოედნებზე

დაგროვილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა მოხდება ქ. ჭიათურის ნაგავსაყრელზე, ხოლო სახიფათო ნარჩენები (შესაბამისი ნებართვის მქონე კონტრაქტორზე გადაცემამდე) შეგროვდება სამშენებლო ბაზის ტერიტორიაზე მათთვის გამოყოფილ სათავსში.

სამშენებლო სამუშაოების დამთავრების შემდეგ, საჭირო იქნება ცოფ-1 და ცოფ-2 საწარმოების სალექარებში არსებული შლამების ამოღება და შალმსაცავზე განთავსება. არსებული შლამების რაოდენობა დაახლოებით იქნება 900-1000 მ³, რომლის ტრანსპორტირება დაგეგმილია სპეციალური ავტოცისტერნების საშუალებით.

ანგარიშში წარმოდგენილია მშენებლობის ეტაპზე, ატმოსფერულ ჰაერში დაბინძურების წყაროების მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი გაანგარიშება. ჩატარებული გაანგარიშების მიხედვით, უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მავნე ნივთიერებათა რაოდენობა არ გადააჭარბებს ნორმით დადგენილ კონცენტრაციებს.

მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე, საწარმოსა და დასახლებულ პუნქტს შორის მცირე მანძილის გათვალისწინებით, ჩრდილოეთით მდებარე საცხოვრებელ სახლთან ხმაურის დონის ნორმით დადგენილი მნიშვნელობების შენარჩუნების მიზნით, საჭიროა ხმაურდამცავი ფიფრების ეკრანის მოწყობა (სისქე-45 მმ, სიგრძე-200-250 მ, სიმაღლე-2,5 მ).

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა მტვერი და მანგანუმის ოქსიდები.

მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან და, მით უმეტეს, 500 მ რადიუსის მანძილთან მიმართებაში, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

მოქმედი ჰაერდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, შემუშავებული და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან არის შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“.

ექსპლუატაციის ეტაპზე წყლის გამოყენება მოხდება სასმელ-სამეურნეო, ხანძარსაწინააღმდეგო და საწარმოო მიზნებისთვის. ხანძარსაწინააღმდეგო და საწარმოო მიზნებისათვის ტექნიკური წყლის აღება მოხდება ცოფ-1 და ცოფ-2 საწარმოების ტექნიკური წყალმომარაგების სისტემიდან. ტექნიკური წყალი გამოყენებული იქნება ტექნოლოგიურ პროცესში, სახანძრო დანიშნულებით, ასევე ტერიტორიის და მწვანე ნარგავების მოსარწყავად. წყალაღებისათვის დამატებითი სამუშაოების ჩატარება დაგეგმილი არ არის.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება მხოლოდ სამეურნეო-ფეკალურ და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას. საწარმოო მიზნებისათვის გამოყენებული წყალი, გაწმენდის შემდეგ დაბრუნდება საწარმოო ციკლში. ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩაშვებული იქნება ქ. ჭიათურის საკანალიზაციო კოლექტორში, შესაბამისი სამსახურის მიერ გაცემული ტექნიკური პირობის დაცვით.

დაბინძურებული სანიაღვრე წყლების წარმოქმნა მოსალოდნელია დაახლოებით 1.8 ჰა ფართობზე (საწარმოს შიდა გზები, ნედლეულის და მზა პროდუქციის სანაყაროები, სამრეწველო მოედნები და სხვა), რომელიც დაფარული იქნება მყარი საფარით. პროექტის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების შეგროვება, სანიაღვრე კანალიზაციის სისტემის საშუალებით მოხდება წყალმიმღებ ჭებში, საიდანაც გადაიტუმბება შემასქელებელში და ჩართული იქნება საწარმოო ციკლში.

ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება საყოფაცხოვრებო, სახიფათო და საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნას. საყოფაცხოვრებო და სახიფათო ნარჩენები შეგროვდება ცალ-ცალკე. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გატანილი იქნება დასუფთავების მუნიციპალური სამსახურის მიერ, ხოლო სახიფათო ნარჩენები, დაგროვების შესაბამისად გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს.

რაც შეეხება საწარმოო ნარჩენებს, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება წელიწადში 487200 ტონა შლამისა და 275616 ტონა მშრალი ნარჩენის (კუდები) წარმოქმნას.

ანგარიშის მიხედვით, „ნარჩენების განთავსებისათვის დაგეგმილია ახალი შლამსაცავის მოწყობა, საწარმოს მიმდებარე დალაბაურის ხეობაში (შლამსაცავის პროექტი თან ერთვის გზშ-ის ანგარიშს). აღსანიშნავია, რომ საწარმოს და შლამსაცავის სამშენებლო სამუშაოები შესრულდება პარალელურ რეჟიმში და მათი ექსპლუატაციაში გაშვება მოხდება ერთდროულად. შესაბამისად საწარმოო ნარჩენების განთავსება მოხდება დალაბაურის შლამსაცავში“. აღნიშნული ნარჩენების ტრასპორტირება იგეგმება ავტომობილებით და ამისათვის დღეღამეში შესასრულებელი იქნება 312 რეისი.

იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ შლამსაცავისთვის შერჩეული ტერიტორია (დალაბაურის ხევი) და შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“-ს მიერ მომზადებული შლამსაცავის პროექტი საჭიროებს დეტალურ განხილვასა და საზოგადოებრივი აზრის შესწავლას, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი შლამებისა და კუდების განთავსების საკითხი, ამ ეტაპზე ვერ ჩაითვლება გადაწყვეტილად.

გზშ-ს ანგარიშს თან ახლავს შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების და ნარჩენების მართვის გეგმები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, მონიტორინგის გეგმის და შემარბილებელი ღონისძიებების შესაბამისად.
2. მშენებლობის დაწყებისა და ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ აცნობოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს.
3. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი შლამებისა და მყარი ნარჩენების საბოლოოდ გასათავსებლად რამდენიმე ალტერნატიული ტერიტორიის შერჩევა და გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, როგორც საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, ისე იმ ადმინისტრაციულ ორგანოებთან წარდგენა, რომელთა კომპეტენციის სფეროსაც განეკუთვნება გადაწყვეტილების მიღება. ტერიტორიების შერჩევას გათვალისწინებული უნდა იყოს შლამებისა და მყარი ნარჩენების საბოლოო განთავსების ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის ალტერნატიული საშუალებების გამოყენების შესაძლებლობა. ალტერნატიულ ვარიანტებში ერთ-ერთ ალტერნატივად განხილული უნდა იყოს საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი მშრალი ნარჩენების ცალკე განთავსების შესაძლებლობა.
4. მშენებლობის დაწყებამდე სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის შეთანხმება სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან.
5. ახალი საწარმოს ექსპლუატაციაში გაშვებამდე, არსებული საწარმოების დემონტაჟისა და გარემოს წინანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის გზებისა და საშუალებების განსაზღვრის მიზნით, უზრუნველყოს შესაბამისი პროექტის მომზადება და სამინისტროსთან შეთანხმება, რომლის საფუძველზეც მოხდება სამინისტროს მიერ 2009 წლის 9 მარტს გაცემული #00196 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაუქმება.
6. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე არ დაუშვას საწარმოში გამოყენებული ფლოკულანტის (პოლიაკრილამიდი) შემცველი შლამით და ტექნიკური წყლით გარემოს დაბინძურება.
7. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში, ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის გავრცელების შემცირების მიზნით, მშრალ ამინდებში უზრუნველყოს საწარმოს ტერიტორიისა და საწარმოს მიმდებარედ არსებული გზის მორწყვა.
8. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, უზრუნველყოს საწარმოში მადნის შემოტანის საავტომობილო ოპერაციების მაქსიმალური შეზღუდვა. ამასთანავე უზრუნველყოს, მადნის ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული ავტომობილების მარისა და საბურავების გარეცხვა, მათი დასახლებულ პუნქტებში გადაადგილების დროს.

9. მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე საწარმოს ჩრდილოეთით უზრუნველყოს შესაბამისი პარამეტრების ხმაურდამცავი ეკრანის მოწყობა.
10. ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და, შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება.
11. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში, დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

IV. დასკვნა.

ჭიათურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი ქ. ჭიათურაში შპს „ჯორჯიან მანგანუმი“-ს სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი (მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმო) საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობა შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

